

Parlament EU podpořil přísnější kritéria pro posuzování zdravotní nezávadnosti pesticidů

Přeložila a zpracovala: Ing. Václava Spáčilová, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s. r. o.

Hlasování, které proběhlo v parlamentu EU 13. ledna, zpřísňuje pravidla pro používání pesticidů a plánuje redukcí pesticidů obsahujících nebezpečné látky. Evropská Unie přivítala usnesení parlamentu uvádějící, že: "nová legislativa povede ke zvýšení ochrany lidského zdraví a životního prostředí, k lepší ochraně zemědělských plodin a k rozšíření jednotného trhu v přípravcích na ochranu rostlin".

Legislativa EU plánuje zákaz použití pesticidů, u kterých je známa souvislost s výskytem nádorových, geneticky mutagenních onemocnění a omezení používání látek, které mohou působit toxicky na hormonální a reprodukční systém člověka. Důležité je také hodnocení negativního vlivu na imunitní a neurologický systém nenarozených dětí. Stěžejním bodem reformy EU o pesticidech je produkce "zdravějších potravin", zajištění vyšší bezpečnosti při práci s pesticidy a ochrana veřejných prostor před kontaminací rezidui pesticidů.

Omezení využití pesticidů by podle předběžných návrhů mělo být výrazné, zejména u minoritních plodin, protože většina v současnosti využívaných pesticidů nebude dostupná. Obdobné je to však také u brukvovitých.

Například v Anglii by došlo ke snížení až o 23%. Pro zavedení legislativy do praxe bude muset každý z 27 členských států EU vypracovat národní plány na redukcí pesticidů. Úkolem národních plánů bude omezit používání nebezpečných pesticidů a podílet se na eliminaci vlivů jak na obyvatelstvo, zejména děti, tak na zaměstnance v zemědělství a producenty pesticidů. Dalším bodem bude omezit použití pesticidů zejména v blízkosti zdrojů pitné vody, zamezit kontaminaci zdrojů podzemních vod a podílet se aktivně na ochraně přírody a izolačních ploch.

V prosinci 2008, při jednání parlamentu EU o pesticidech, byl přijat kompromis, který rozdělil Evropu do tří zón. Každá z těchto zón bude moci využívat specifické produkty, schválené pro daný region nebo jednotlivé státy. Dohoda se také vztahuje na pesticidy s obsahem nebezpečných látek. Umožní použití pesticidů určených ke zrušení, pokud se během pěti let prokáže jejich nenahraditelnost v ochraně rostlin.

U ostatních přípravků je nutné v průběhu tří let nahradit přípravky s obsahem nebezpečných látek jinými alternativními a bezpečnějšími přípravky, které jsou

Mustang

Jeden herbicid na všechny dvouděložné plevely v obilninách a kukuřici

Nejvýhodnější poměr ceny a spektra účinku

Hubení všech významných plevelů v obilninách (Heřmánky, rmeny, svízel, mák, chrpa, ptačinec, merlíky, rdesna, laskavce, pcháč, šťovíky, výdrol řepky a ostatní brukvovité, pelyňky, mléče a další dvouděl. plevely)

Informace: 602 248 198, 602 275 038, 602 217 197, 602 523 607, 602 571 763, 602 523 710, 602 129 528

Dow AgroSciences

Kantor

Nový, mladší, atraktivnější!

Ideální herbicid pro časný jarní ošetření obilnin bez ohledu na teploty.

Účinek na široké spektrum dvouděložných plevelů, včetně violek a pcháčů

Dow AgroSciences

Další informace: 602 248 198, 602 275 038, 602 571 763, 602 217 197, 602 523 607, 602 523 710, 602 129 528

v současnosti na trhu. Navzdory tomuto kompromisu nebyl legislativní balíček radou členských států EU 13. ledna 2009 ještě formálně přijat. Se změnami nesouhlasilo Španělsko, Maďarsko, Anglie a Irsko.

V souvislosti se zákazem využívání pesticidů podpořila legislativa EU využití metod biologické ochrany v praxi a jejich vývoj a výzkum. V současné době jsou tyto metody nejčastěji používány proti hmyzím škůdcům. V ČR se například již několik let využívá metoda matení samců obalečů ať už v sadech či vinicích. Do sadů či vinic jsou instalovány feromonové odparníky s feromonem odpovídajícím danému druhu motýlů, který samičky uvolňují v období páření. „Vůně“ šířící se z odparníků pak jednoduše řečeno znemožňuje samcům nalézt samičky, nedochází k páření a následná škodlivost se výrazně snižuje, protože nedochází k líhnutí housenek. Průkopníkem této metody v ČR je Biocont Laboratory, Dr. Ing. Milan Hluchý.

Díky intenzivnímu výzkumu v oblasti směsí feromonů i konstrukce odparníků vyvinula společnost Shin Etsu Chemical Co. Ltd. ve spolupráci také s Biocont Laboratory řadu přípravků Isomate / Isonet. K hubení mnoha druhů motýlů se také využívají Chalcidky rodu *Trichogramma* nebo bakterie *Bacillus thuringiensis* subsp. *kurstaki*. Nemůžeme také opomenout biologický prostředek s živými makroorganismy *Typhlodromus pyri*, který je používán už řadu let k ochraně révy vinné a v ovocných sadech před sviluškami, hálčivci a vlnovníkovci, zejména v integrovaných pěstitelských systémech. Laboratoře Biocont se také zabývají metodami biologické ochrany proti houbovým patogenům.

Vědci ze všech částí světa se snaží vyvinout metody, které cíleně dokáží potlačit škodlivé činitele pod práh škodlivosti, ať už jde o chorobu či škůdce, avšak bez negativních dopadů na životní prostředí. Biologické metody ochrany rostlin jsou často spolehlivé v „ideálních podmínkách“, jejich nastolení však není vždy možné. Je však důležité neustále pracovat na vývoji a podpoře těchto metod. Výzkum je prováděn prakticky ve všech odvětvích zemědělství, polními plodinami počínaje a trvalými kulturami konče. Například výzkumníci East Malling Research v Anglii se zabývají výzkumem v odvětví biologického boje proti škůdcům. Testují různé druhy hmyzích predátorů, možnosti využití feromonových lapačů u škůdců, kde ještě nebyly lapače vyvinuty a ověřují vhodnost použití dravých roztočů pro některé škůdce a plodiny. Společnost Pesticides Safety Directorate povolila v Anglii využití bakterií rodu *Bacillus subtilis* proti různým houbovým patogenům. Bakterie *Bacillus subtilis* usmrcují spory hub a stimulují obranyschopnost rostlin. V případě, že bude schválen návrh EU o omezení pesticidů, budou biologické metody ochrany rostlin nabývat na významu.

Důvody k přijetí či nepřijetí návrhu o pesticidech jsou závažné z obou úhlů pohledu. Ze zdravotního hlediska je velmi důležité posuzovat škodlivost účinných látek, obsažených v pesticidech, na lidský organismus. Jedná se o nebezpečné látky, které negativně působí na lidský organismus a mohou způsobit různé zdravotní problémy i velmi vážná nádorová onemocnění, poruchy hormonálního a reprodukčního systému.

Na druhé straně výrazné omezení spektra účinných látek, obsažených v pesticidech, může mít významný agronomický a ekonomický dopad. Omezené množství účinných látek může mít za následek vznik resistance chorob nebo škůdců. To může mít negativní dopad na produktivitu v zemědělství

a vytvořit pěstování některých plodin nekonkurenceschopným. Reálné je také snížení výnosů pěstovaných plodin. Přínosem může být větší rozšíření mnoha biologických metod do praxe a zavedení do běžného systému ochrany rostlin.

Zdroj:

<http://www.reuters.com/article/environmentNews/idUSTRE50C5GH20090113>: EU assembly votes to ban toxic pesticides

Tue Jan 13, 2009 1:01pm EST

<http://olivermoore.blogspot.com/search/label/EU%20commission>: EU parliament votes on pesticides, Monday, January 26, 2009

<http://www.hortweek.com/news/login/875084>: Benn: UK will not ratify EU pesticide rules, Magda Ibrahim, Horticulture Week, 23 January 2009

<http://www.env-health.org/a/3214>: EU Parliament supports stricter criteria on pesticides to safeguard health, Written on 28 January 2009.

<http://www.biocont.cz>

Foto: V. Spáčilová